

A TENGERPART

NAPILAP.

VI évfolyam.

FIUME, szerda 1909. március 17.

61. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónapra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hírdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Március 15-ikének megünneplése.

A langy napsugár hidegen, barátságtalanul sűt alá a borongós mennyboltról. Madárdal, vig csicseregés nem hallik a csalóból. Csendes, szomorú a természet. Dideregve, fázva bujnak el az emberek.

De mégis. Mintha messziről, sejtelmesen csengve, bongva valami félelmetes melódia bontakozna ki. Mintha hatvanegy év elmúlt fényes korszaka ujulna meg, elevenednék meg halottaiból. A langy tavaszi szellőt helyettesítő fagyos szél ismét meleg, forró érzelmeket vált ki a szivekből. A szabadság, az egyenlőség, a testvériség viharzó fergetege ismét végigszángol a hazán s újra remegésbe hajítja a kebleket.

Észak felől hideg szél sivit. A szláv gyűrű, mely fojtogatva veszi körül a magyart ismét háborog s elnyeléssel fenyeget bennünket. Épen úgy, mint hatvanegy évvel ezelőtt. S a márciusi szellők újra lengenek. Háromszinű lobogót rezget az enyhe fuvalhat s ismét halljuk a „Talpra magyar“ lelkesítő szózatát. Az iskolák, hazafias egyesületek megteszik kötelességüket s felidéznek az emlékezetekbe a múlt idők gyönyörű képeit. Ebből tanulhat a jövő generáció s nem a jelen szereplőitől. Nem színpadon szólalnak, nem dicsőítik dythirálombok mozdítják elő a haza jó sorsát, előrehaladását, fejlődését, hanem a cselekvő kezek, a munkától kicserepedett tenyerek dicséretes munkálkodása.

Csak a multunk fényes, biztató. A jelen . . . sötét, sivár, mi jóval sem kecsegtet. Mintha a kultura előrehaladása, megörölte volna a sziveket. Mintha a műveltség terjedése magyarságunk, faji összetartozásunk rovására lenne. Nem gyulnak már oly hatalmas lángra a hazafias felbuzdulás vérpiros fáklyái. Mintha csak füstölögve égne, vakító fényét nem terjeszti szanaszét, hogy megvilágítsa a szivekben lakozó tiszta érzelmeket.

Pedig még nem hunyt ki egészen az az isteni szikra a magyar szivekből. A hunyó parázs még ott szikkad a keblek mélyén, gyújtó lángra van csupán szükség, hogy fennen lobogjon ismét a hazafias érzés a magyarban.

Ha felharsan a szivekbe markoló „Házának rendületlenül . . .“ Ha elhangzik a busongató „Áldjon vagy verjen sors keze . . .“ ismét kipirulnak az arcok, újra ökölbe szorulnak a kezek s március idusa ismét az a szent, az a hazafias magyarsággal megtermékenyítő nap, mint volt a multban. Ujra a szabadság, testvériség, az egyenlőség megszentelt ünnepnapja.

Él magyar, áll Buda még . . . S nem dült még rabigába szegény nemzetünk! Ha késik is a tavasz, a természet örök rendjét megállítani haladásában nem lehet. Lehet még

oly hosszú a tél, kisűt a nap s elkergeti a hideg, a dermesztő árnyakat, melyek utját állják a magyar szabadságnak.

Március 15-ike, te dicső feledhetetlen, te örökéletű nap. Uj remény, új élet lüktet ereinkben s *mi bizalommal tekintünk a jövőbe!* A magyar nemzet ereje hazafiaságában rejlik s ez erő még él, megvédelmezi minden idők, minden nemzetek sorvasztó, öldöklő hatása ellen.

Fiume magyarsága igaz bensőséggel és őszinte hazafias lelkesedéssel ünneplte meg tegnap március tizenötödikét. A Fiumei Magyar Kör által a Fenice szinkörben rendezett monstre-ünnepségen nem kevesebb mint 1300 ember vett részt és részt vett volna még néhány száz ember, ha fél kilenckor az ünnepség kezdetekor egyáltalán be lehetett volna még jutni a Fenicébe. Ember-ember hátán szorongott s mikor a műsor első száma, a Rákóczi induló elhangzott, a hazafias lelkesedéstől kipirulva tördtek össze a tenyerek.

A daloskör dalárdája énekelte el a nyitány után a „Talpra magyar“-t, s utána kilépett a színpadra Balogh Ernő dr., országgyűlési képviselő s az ő egyszerű, keresetlen, de annál szívhez szólóbb hangján el kezdett beszélni március 15-éről. Már belépésekor zugó taps fogadta, mely azután is felhangzott beszéde egyes markáns részeinél. Holnapi számunkban egész terjedelmében közöljük ezt az értékes, tartalmas beszédet, s ezért ma nem is rontjuk kivonatokkal azt a hatást, amelyet Balogh Ernő szavai a hallgatóra és olvasóra egyaránt gyakorolnak. A képviselőnek beszéde befejezése után kétszer is ki kellett jönnie a színpadra, hogy a közönség szünni nem akaró, zugó lelkesedését megköszönje.

Nádpatak Sándor szavaltta el ezután a „Talpra magyar“-t tele tüzzel és temperamentummal. Amint ott állott a pódiumon magyar ruhában és magyar csizmában Petőfiéhez hasonlóan nyirott szakállával valósággal második Petőfi Sándornak tetszett. A lelkes közönség percekig tartó tomboló tapsokkal köszönte meg szép előadását.

Ezután Urbanek Sándorné urnő énekelte el az ő ismert szép hangján a Melinda-áriát „Bánk bán“-ból és utána néhány magyar népdalt. A Magyar Kör vezetősége a közönség lelkes tapsai között egy szép virágcsokrot nyújtott át a kiváló hangú urinőnek köszöneté jelül.

Stenczl János „Március 15“ című költeményét szavaltta el igen szépen s utána Bathó László és Völgyi László tanárok adtak elő zongorán négy képre kiváló precizitással régi magyar zeneszámokat. Sirola Ferenc dr. olasz ünnepi beszéde következett, amely történelmi visszapiantást vetett a nagy márciusi napokra. Ezután Balogh János Barcza Jenő zenekarától kísérvé tárogatón adta elő a közönség igaz

gyönyörűségére a Rákóczy csaták szép kuruc dalait. Olyan tomboló tapsot, a milyen ezután felhangzott, alig hallottak még a Fenicse rozszant falai. Popper Lajos és Völgyi László tanár adták elő végül a „Petőfi a Hortobágyon“ című melodramát, mire az ünnepség a Hymnus elénekklésével véget ért. Az utcára kitérő közönség ezután lelkesedéssel fojtott bele a Kossuthnóta elénekklésébe.

Az ünnepély után Szentgyörgyi Ferenc, a magyar kör elnöke a De la ville szálló éttermében bankettet adott Balogh Ernő képviselő, a szereplők és a magyar kör választmánya részére, melyen számos lelkes felköszöntő hangzott el. Üdvözlő sürgönyt is küldtek az egybegyűltek Kossuth Ferencnek.

A Fiumei máv. altisztai kör március tizenötödiki ünnepélye is a kör tagjainak nagy érdeklődése mellett folyt le. Közel háromszázan gyűltek össze, hogy ünnepejjék a nagy napot, mely egyuttal a kör megalapításának az évfordulója is. Az ünnepség legkiemelkedőbb pontja Kiss József tanár költői szépségű hazafias beszéde volt. Arnold Irmánok Blázsik Ferencné zongorakísérete mellett előadott melodramája és Beke Ilona hazafias dalai a szereplőknek megérdemelt tapsokat szereztek. Meleg ovációkban volt része Blázsik Ferencnének, aki a saját zongora kísérete mellett néhány műdalt énekelt. Nagy énektudással párosult tisztán csengő behizelgő hangját élvezettel hallgatták. Nagy sikere volt Nádpatak Sándor gyönyörű alkalmi színművének, melyet Baltássy Rózsika, Marton István és a szerző adtak elő. Baltássy Rózsika igen bájos színpadi jelenség volt. Szépsége és kedves játéka mindenkit meghódított. Marton, aki a „Talpra magyar“-t is szavaltta, minden tekintetben méltó partnere volt ugy neki, mint Nádpatakynak a ki a gyakorlott színész tudásával, lelke egész melegségével játszotta szép darabjának főszerepét. Az előadás után reggelig táncoltak.

A helybeli m. kir. főgymnáziumban is megünnepejték tegnap délelőtt március tizenötödikét. A „Corvin Mátyás“ kör az intézet fel-díszített és fellobogózott rajtermében ünnepélyt tartott a következő programmal:

1. Bellini, „Norma“ kórusa, énekelte Mally dr. tanár vezetése alatt az intézet ifjusága.
2. Magyar emlékbeszéd, tartotta Schmidt Lajos VIII. oszt. tan.
3. Alkalmi költemény; szavaltta Spehár Milán VIII. oszt. tan.
4. Olasz emlékbeszéd, tartotta Paiese Arrigo VIII. oszt. tan.
5. Magyar alkalmi költemény, szavaltta Szanter José VIII. oszt. tan.
6. Kölcsey himnusza, énekelte az intézet énekkara.

Minden a kihordás- vagy szétküldés körüli felmerülő panaszt levelezőlap vagy telefon útján szíveskedjenek nekünk bejelenteni.

UJDONSÁGOK.

— **A rappresentanza ülése.** A városi képviselőtestület ma, kedden este 6 órakor ülést tartt Vio Ferenc dr. polgármester elnöklése alatt, melyen a tegnapi közölt napirenden kívül a volt drenovai s jelenleg ledenicei lelkész Don Zigar ügyét is fogják tárgyalni, kit a novii vikariatust a napokban eltiltott a misézéstől, mivel nem akarta a horvát papság feliratát a fiamei püspökség ellen aláírni.

— **A Comune opera-előadásai.** Holnapután csütörtökön az „Erodiade” operát leszállított helyárok mellett adja elő a bérlővállalat a nép számára. Szombaton a „B” bérlők számára, vasárnapon pedig „A” turnusban kerül a darab színre.

A „La Favorita” próbái erősen folynak. A darab jövő héten kerül színre.

— **Főgimnáziumi tanárok ügye.** Ma déli egy órára volt kitűzve a Köszegi László tanár által Feszt igazgató s Urbanek és Hausner tanárok ellen indított becsületsértési pörben az újabb tárgyalás. A tárgyalás megnyitáskor Burgstaller bíró újból felszólította a feleket a békés elintézésre, mire Köszegi tanár bejelentette, hogy az ügyet a tegnapi napon sikerült kölcsönös írásbeli nyilatkozatokkal elintézni s ennél fogva panaszát visszavonja. A bíró ennek folytán berekesztette a tárgyalást.

— **A nagyszerb pör.** Zágrábi tudósítónk a nagyszerb felségárulók bűnügyének mai tizenegyedik napi tárgyalásáról a következőket jelenti:

A tárgyaláson, melyen most már a betegségéből felgyógyult Pribicevics Ádám is részt vett, folytatták a harmadik vádlott Orescsanin néptanító leveleinek feloivasását. Pribicevics Ádám tudvalevően Orescsaninhoz intézett egyik levelében panaszodik azon, hogy nehéz dolga van a vrgnoszti járásban és neheztel Naszticsra, amiért árulója lett a nagyszerb propaganda ügyének. Az elnök kéri Orescsanint, hogy magyarázza meg ennek a levélnek a tartalmát, mire az kijelenti, hogy azokból a sorokból nem lehet felségárulásra következtetni. A felolvasott levelek közül az egyikben egy tanító azt tudatta Orescsaninnal, hogy abban hagyta a mesterségét. Az elnök ezt a levelet úgy értelmezi, hogy az illető tanító azért tette ezt, mert minden idejét a politizálásnak akarta szentelni. A vádlott szerint a visszavonulás betegség miatt történt.

Az elnök kérdéseket intéz a vádlotthoz a zágrábi tanítógyűlés ügyében, amelyen politikai irányzatú iskolakönyvek kiadását tervezgették. A vádlott tagadja ezt. Majd azokra a vrgnoszti értekezletekre tértek át, amiket az önálló szerb párt tartott.

Hinkovics dr. védő megjegyzi, hogy ezek az értekezletek nem voltak titkosak. A vádlott az elnök kérdésére kijelenti, hogy Pribicevics Szvetozár képviselő az egyik értekezleten nem mondotta azokat, amiket a vádirat idéz. A bemutatott Péter király arcképe és a szerb térképekre az volt a vádlott válasza, hogy azok Bécsben készültek. A vádlott erre hosszasan ismerteti az önálló szerb-párt törekvéseit. Beszéde elnyult egészen a déli szünetig. Délután a belgrádi forradalmár dolgokra vonatkozott a kihallgatás. Az elnök idézi Nasztics vallomását. A vádlott tagad mindent és ő is gyakran hozakodik elő azzal, hogy idézzék be tanúnak Naszticsot. A „Szlovenszki Jug”-ot illetőleg azzal védekezik, hogy nem tudott semmit ennek a szövetségnek politikai céljairól. Ő abban a hiszemben volt, hogy a szövetség kulturális feladatot teljesít. A mai tárgyalás jelentékenyebb mozzanat nélkül fejeződött be délután két órakor.

— **Egy öreg ember halálának esése.** Schiavon Miklós 81 éves velencei ács tegnapelőtt este kissé becsipve haladt fel a via del Collegio 8. sz. ház lépcsőin lakása felé. Alighogy a lakás ajtajához ért, az öreg kora és a bevett bor hatása alatt visszatáncorodott s a lépcsőkön lezuhant s nyomban meghalt.

Mikor a bizottság kiszállt a helyszínre, megállapították, hogy a szerencsétlen ember összetörte egészen a koponyáját s agyárzkódást is szenvedett. Szájából és orrából folyt a vér.

Holttestét a temető halottasházába vitték. — **A horvát nyelv a magyar közepiskolákban.** Rákosi Viktor országgyűlési képviselő és író, aki az annexió bizottságnak a tagja egy magyar újságírónak mondta, hogy az annexióval kapcsolatban azzal az eszmével foglalkozik, hogy a magyar közepiskolákban szüntessék be a holt görög nyelvet s helyébe hozzák be a horvát nyelvet mint kötelező tantárgyat.

Ezt azért tartja szükségesnek, hogy így ifjsaink ismerve a horvát nyelvet, sok diplomáciai és egyéb álláshoz juthatnának Boszniában és Hercegovinában. Rákosi erről egy tervezetet készít s azt át fogja nyújtani Apponyi miniszternek, hogy terjessze elő a képviselőházban. Ebben a tervezetben ösztöndíjak is fel lesznek véve, amelyeket a zágrábi egyetemeket haligató magyar ifjak fognak megkapni.

Elvben helyesnek tartjuk Rákosi Viktor indítványát, de nem óhajtánánk ezt az egész magyarországi közepiskolákra kiterjeszteni. Mert az anektált tartományokban és Horvátország közös hivatalaiban aránylag nem szükséges annyi hivatalnok, mint amennyi Rákosi terve szerint előkészítették. A mi nézetünk szerint teljesen elég volna, ha Pécsen, Szabadkán, Ujvidéken, Pancsován, Zomborban, Csáktornyan, Nagykanizsán és Curgón vezetnék be a horvát nyelv kötelező tanítását. Ez intézetekből kiketűlő növendékek egy részét aztán horvát nyelvi ismeretek alapján el lehetne helyezni az anektált tartományokban és Horvátországban.

— **Letartóztatott kivándorlási zsaroló.** A budapesti rendőrség a helybeli rendőrség megkeresésére letartóztatta Albers Oszkár 42 éves volt hajózási tisztviselőt, ki Fiumében a Cunard Line társaságot meg akarta zsarolni. Fölkereste az Adria személyszállító osztályának egyik főbb tisztviselőjét s tudomására adta, hogy rendkívül kompromittáló adatai vannak, melyeket jó pénzért hajlandó elhallgatni. A fő-tisztviselő kiutasította a zsarolót és följelentette a helybeli rendőrségen. Albers megérezte a veszedelmet és Budapestre szökött, de ott a detektívek kinyomozták és bevitték a főkapitányságra, ahol letartóztatták.

— **Az ipartörvény bírálata.** Az új ipartörvény tervezetének tárgyalását ma március 16-án kezdi meg az ankét, melyet Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter hívott össze. A miniszter a beérkezett szakvéleményeket földolgoztatta és szakaszonként csoportosította. Sajnos, valóra vált azonban az ipari körök előre jelzett aggodalma is, hogy ez a gyűjtemény nem kerül majd elég korán kezükbe, hogy mód legyen arra, hogy azok alapos áttanulmányozása után alkothassák meg döntő véleményüket. Csak szombaton 3 nappal az ankét előtt jelent meg a gyűjtemény, amelynek áttanulmányozása így igen megnehezített. Pedig a munka igen érdekes. A közreadott füzetben csak az ipartörvényről szóló 117. szakasz bírálata foglaltatik, de már ebből is megállapítható, hogy gazdasági értékképveleteink, iparos és kereskedő testületeink, megyei és városi hatóságaink stb. igen lelkiismeretes és igen derekas munkát végeztek és igen értékes anyagot hordtak össze. A legértékesebbeket mégis a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara, Buda-

pest sz. főváros, Matlekovits Sándor stb. Ha a kifejezett kívánságok között sikerül az ankétnek megtalálni a racionális középutat, olyan hatalmas törvénnyel fog gazdagodni törvénytarunk, amintővel kevés állam dicsekedhetik.

— **Elűnt értéktárgyak.** Spiegel Jozsef, a „Risorgimento” kávéház tulajdonosának neje bejelentette a rendőrségnek, hogy tegnapelőtt mikor a vasúti állomásról hazafelé ment, elűnt aranyórája és aranyláncja, mely az övébe volt csatolva. Az elűnt ékszerek értéke 80 korona.

— **A Dalmátia hajóstársaság a napokban tartotta alakuló közgyűlését** Triesztben. Az igazgatókba beválasztottak: dr. Cimadori és Tomicio igazgató, az Osztrák Lloyd képviselő, Topic Szerafin (alelnök), Topic Antal, E. Rismondó, Luigi Rismondó (elnök), Pio Negro Jezina tanár, Manfredo Cattich, A. Calussi és dr. Grgic ügyvéd. A társaság programjának első pontját a Dalmáciába irányuló postaszolgálat szabályozása és a társaság belső újjászervezése alkotja. Az új hajóknak a forgalomba való beillesztése következtében remélhető, hogy a társaság most már panasz nélkül fogja el látni a szállítást. Egy új áruszállító vonalat is meg fog indítani, melyre Dalmácia fellendülésében levő cementiparának van szüksége. A legközelebbi hetekben készül el a társaság új gőzöse a „Split” és reménylik, hogy addig a menetrend kérdését is a kormányfővel egyetértve meg fogják oldani.

— **Lopás egy hajón.** Ismeretlen tettesek tegnap éjjel behatoltak a Schwarz és Gregersen kikötőépítési vállalat „Pescatore” nevű gőzösebe, honnan Ványi Istvánnak, a hajó kapitányának tulajdonából többféle öltözéket s holmit ellopottak s a vállalat tulajdonából is elvittek néhány szerszámot. Az ellopott tárgyak értéke tuhaladja a 100 koronát.

— **A Hamburg—Amerika-vonal üzlet-eredménye.** A „Hamburg—Amerika Linie” hajózási vállalat most tette közzé múlt évről szóló jelentését, mely szerint 1908-ban 15,855.536.83 márka nyeresége volt (1907-ben 27,355.418.53 márka), míg az adók és elsőbbségi kötvények illetményeinek levonása után fennmaradó tiszta nyereség 12,881.552.45 márkát tesz ki. Hogy ez a nyereség milyen kicsiny a hatalmas társaság méreteihez, azt mutatja az is, hogy ezt az egész nyereséget a különböző tartalékok és alapok gyarapítására fordítják s ez évben a társaság — mely múlt évben 6 százalékos fizetést az idén nem fizet osztalékot. A kedvezőtlen eredményért a társaság jelentése az 1907. évi nagy és általános gazdasági válságot okolja, melynek hatása még a múlt évben éreztette csak igazán a nyomászat hatását a tengerhajózás terén. Az évi jelentés azonban bizik abban, hogy a közel jövőben ismét fejlődésnek indul a hajózás, miért is jelenleg két nagy oceánjáró gőzöst építet.

— **A kivándorlás ellen.** A belügyminiszter rendeletet bocsátott ki a külföldi Missler és Schobloch cégek kivándorlásra csábító nyomtatványainak elkobzása céljából. Ezzel a rendeletével a belügyminiszter egy régi mulasztását pótolja, mert a nevezett cégek már régóta a legszemérmertlenebb módon csábítják a falusi népet az Amerikába való kivándorlásra.

— **Revolverlövés az ó-városban.** A rendőrség egyik embere tegnapelőtt este bepiserte Vukasovich Dusán 22 éves kapust, mert az ó-városban egy arra haladó férficsapatra revolverrel kétszer rálőtt. Védekezésül azt hozta fel, hogy azok támadták meg őt kövekkal.

— **A „Gödöllő” kijavítása.** Az Ungar-Croata „Gödöllő” nevű gőzösét, mely a napokban Capo Cestonál zátonyra jutott, tudvalevőleg a helybeli dokkba vontatták javítás végett. Megállapították, hogy a gőzös előreszén ronggódott meg legjobban. A javítás körülbelül 10,000 koronába fog kerülni.

— **Abbazia vendégei.** A szomszédos Abbazia fürdőhely vendégeinek száma e hó 8-ától 11-éig 498 személylyel szaporodott. Az ott üdülők száma e hó 11-én 2815 volt.

— **A kikötőből.** Március 15-én. Érkezett: „Tirol” osztrák gőzös Konstantinápolyból Trieszt érintésével 480 bál pamuttal és 5 tonna vegyes áruval; „Adriatico” osztrák gőzös Sebenicoból 300 tonna szénnel; „Albania” osztrák gőzös Ravennából 95 tonna vegyes áru-

val; „Dalmat“ osztrák-magyar jacht Zárából üresen; „Due Fratelli Lofaro“ olasz vitorlás Licatából 530 tonna kénnel.
Indult: „Herminia“ osztrák gőzös Velenecébe üresen; „Praga“ osztrák gőzös Syriába 300 tonna cukorral; „Tisza“ magyar gőzös Palermoba 960 tonna vegyes áruval; „Andrassy“ magyar gőzös Marseillebe 300 tonna vegyes áruval.

Távirat ◀ Telefon.

Wekerle Bécsben.

BÉCS, márc. 16. Wekerle miniszterelnököt ma reggel meglátogatta az Osztrák-Magyar Bank főtitkára és háromnegyed óráig időzött nála.

Délelőtt Wekerle Darányi földművelésügyi miniszter kíséretében a Hofburgba ment, ahol a király Wekerlét külön kihallgatáson fogadta.

Szterényi kitüntetése.

BUDAPEST, márc. 16. Bécsből jelentik, hogy Alfonz spanyol király Szterényi József kereskedelemügyi államtitkárt az Izabella-rend nagykeresztjével tüntette ki.

Háborus levegő.

BÉCS, márc. 16. Prágai szláv körökből ideérkezett hírek szerint egész Magyarország tele van szerb kémekkel.

A ma reggeli bécsi lapok azt írják, hogy a háboru veszedelme nagy lépésekkel közeledik.

BERLIN, márc. 16. A „Vossische Zeitung“ ma azt írja, hogy Németországot a végzet, úgy látszik a háboru felé kergeti.

Pánik a budapesti tőzsdén.

BUDAPEST, márc. 16. A budapesti tőzsdén arra a hírre, hogy a dunai monitorokat elindították Ó-Budáról Belgrád felé, ma nagy pánik tört ki. A vezető értékek rohamosan esnek.

Meggyilkolt kereskedő.

SZIKSZÓ, márc. 16. Guttman Adolf vagyos helybeli terménykereskedő ma reggel gyalog ment Alsó-Vadászra egy üzleti ügyének elvégzése miatt. A falu közelében ismeretlen rabló kétszer fejbe lőtt, megölte és azután nagyszegű pénzt rabolt el tőle. A csendőrség erélyes nyomozást indított.

Árviz Mármarosban.

MÁRMAROS-SZIGET, márc. 16. A Nagy-Ág Belezna közelében kiöntött. Husztot is nagy veszedelem fenyegeti.

Ultimátum vagy nem ultimátum.

BÉCS, márc. 16. Ma délután Wekerle miniszterelnök részt vesz az Aehrenthal külügyminiszter elnöklete alatt tartandó közös miniszteri tanácskozáson, amely megállapodásra fog jutni a Szerbiához intézendő újabb jegyzék dolgában. A jegyzék hír szerint nem lesz ultimátum jellegű, de alkalmas lesz arra, hogy a helyzetet tisztázza.

Montenegró fegyverkezik.

BELGRÁD, márc. 16. Czettinéből érkező jelentések hírül hozzák, hogy egész Montenegróban a nép lázasan fegyverkezik. Ország-szerte bezárták az iskolákat s a férfinepek 16 éves kortól felfelé puskákkal és patronokkal látták el magukat. Az orthodox papok a szószékéről háborut hirdetnek Ausztria-Magyarország ellen.

A hadi készülődésekkel egyidejűleg bandák és önkéntes-csapatok alakulnak, amelyeknek vezetőjük Vucsetics lelkész, akit politikai üzemek miatt Törökországban egyszer két évi fogságra ítéltek.

Szerbia fel van készülve a háborura.

BELGRÁD, márc. 16. A szerb hadügyminiszter értesítette az összes csapatok parancsnokait, hogy a 20 éves kortól 48 évesig terjedő valamennyi fegyverforgató férfinak felfegyverzése megérkezett. Állítólag 50,000 önkéntest látnak el fegyverekkel. Az eddig fölfegyverzetek száma 14,000.

Önkéntesek utban Szerbia felé.

BELGRÁD, márc. 16. Óriási lelkesedést keltett itt az a hír, hogy Szerbia számára 2000 orosz önkéntes és kétszáz tiszt Konstantinápolyba érkezett. A honvédelmi bizottság Pírotig elébe megy az orosz önkénteseknek.

Bulgáriából is annak a híre érkezik, hogy ott egy 6000 emberből álló önkéntes csapat alakul.

BELGRÁD, márc. 15. Egyes lapok ama hírére, hogy ma délben egy orosz kozák csapat fog megérkezni, nagy népiörömg gyűlt össze a pályaudvaron, mely csak akkor oszlott szét mikor kitudódott, hogy a kozákok Nisben maradtak az oltani tisztakar vendégeiül.

Törökország félti a szandzsákat.

KONSTANTINAPOLY, márc. 16. Az itteni szerb követ magához kérte a lapok tudósítót s kijelentette előtök, hogy Szerbiának semmi szándéka sincs a szandzsákat megszállni.

A török kormány az Ausztria-Magyarország és Szerbia között küszöbön levő háboru miatt sürgősen elrendelte a novibazári szandzsák katonai megerősítését.

Megvan a török-bolgár megegyezés.

KONSTANTINAPOLY, márc. 16. Az „Ikdam“ jelenti, hogy Pétervárot a tárgyalásokat befejezték és pedig a hadikárpótlásnak 125 millió frankra való redukálása alapján. Ez azt jelenti, hogy a porta szándékai nem teljesültek. A „Sabah“ szerint Rifaaat basa és Izvolszki között az entente Pétervárott tegnap ad referendum aláíratott. Oroszország a bolgár kárpótlásra Törökországnak 40 részletet enged el a hadikárpótlásból.

Postásstrájk Párisban.

PÁRIS, márc. 16. Az összes posta- és táviratbiztosítók kimondták az általános strájkot.

Nyilt-tér*.)

A fiumei sütőmesterek egyesülete értesíti a n. é. közönséget, hogy csütörtöktől március 18-ától kezdve a kenyérrak különként 4 fillérrel emelkednek; és pedig a négyes lisztből készült kenyér, a melynek kilója jelenleg 36 fillérrel kerül eladásra, ezentul 40 fillérbe fog kerülni. A nullás lisztből előállított s jelenleg 40 fillérrel árusított kenyér ára ezentul 44 fillér lesz, a 48 filléres finom kenyér kilója pedig 52 fillérbe fog a jövőben kerülni.

Ezen áremelkedésre kényszeríti a sütődetulajdonosokat a lisztárak állandó és erős emelkedése, a mennyiben az utolsó négy hónapban 36 koronáról 44 koronára ment fel egyes lisztfajok ára.

Az igazgatóság.

Értesítés.

A Dreher Antal féle hírneves budapesti kőbányai sörgyárak értesítik tisztelt vevőiket és a n. é. közönséget, hogy március 17-ikétől kezdve rövid ideig kimérésre kerül mérsékelt áron e hónapnak különlegessége, a kitünő

Szent-János Szalvátorsör

egy palackokban mint hordókban. Előjegyzéseket és rendeléseket Fiuméba és környékére kizárólag az említett gyárak alulírott főraktárosánál és képviselőjénél lehet eszközölni.

Rupnick Emil
Ürményi tér 6. Telefon 226.

* E rovatban közöltékért a beküldő felelős. A szerk.)

VELENCE HOTEL MODERNE MANIN

A Márkustér közvetlen közelében minden kényelemmel berendezett 120 szobával, lifttel villanyvilágítással és fürdővel mérsékelt áron.

Gambrius-étterem polgári árakkal

A Kőbányai Polgári Serfőzde kiváló minőségű söreinek kimérése.

A Velencei látogató magyar közönség kedvére találkozó helye.

Alulírott egyet a közönség érdekében tudomásul hozza, hogy a jelenleg érvényben levő törvények, illetőleg egy Magyarországon érvényes orvosi oklevél alapján ezen városban kizárólagosan a következő „összes gyógytudományok tudorai“-nak van joguk a fogorvosi gyakorlat üzésére:

Dr. Dalma Dezső
Via Municipio 2. sz.
Dr. Krausz Ödön
Corso 20. sz.
Dr. Krisković Wladimir
Via del Porto 1 sz.
Dr. Pachany Anasztáz
Via Adria 1. sz.
Dr. Zack János
Via della Sanità 2. sz.

Az Országos Stomatológiai Egylet
Tengermelléki Osztálya Fiumében

Dajkaságba

adná magyar családhoz háromhetes fiugyermekét Abbaziában alkalmazott nő. Ajánlatok „Georg Fridrich“ névre Abba-ziába poste restante küldendők.

Magyar Vendéglő

Fiume, Riva Szápary

(az Ungaro-Croata irodája mellett.)

Kizárólag magyar konyha. Magyar borok. Kőbányai polgári sör.

Havi előfizetők felvételnek.

Vendégszobák tengeri kilátással.

Varieté Hotel Susak

Tulajdonos: Pesaro Vittorio
naponta nagy előadás
Teljesen új műsor.

==== Csak néhány napig. ====

Zalay Lidia magyar szubrett; Herma Fernanda bécsi szubrett; Marietta testvérek, ének, tánc; Mary Gordon bécsi szubrett; Petrovics Milán komikus; Ada Lerudis olasz énekesnő. The Original Leonardis. Jelenet egy londoni vendéglőben. N. Collins (élőképek.) A tükör. Az ima. Az idő. A kut és a vízfordónő. A gyertyatartó. A tánc. Dorell Franz olasz duett.

Karmester:
Virdilio Virgili

Rendező:
Venutti Nino.

==== Nagyszerű látványosság! ====

Kezdeté este 9 órakor. Belépti díj 1 kor.

Fleischhacker C. tejcsarnoka

és kávémérese a Piazza Elisabetta és Adamich utca sarkán, (az Adria palotával szemben).

Gróf Pejacsevics féle teavaj kizárólagos elárúsítása.

mindenkor frissen.

Tej, tejföl, túró és vaj

és

Tiszta akácmező

nagyban és kicsinyben. TELEFON

Házi túró kgonként 48 fillóért.

VARIETE INTERNAZIONALE

Estéknként kiváló művészierők fellépte
Via Alessandrina 3. Kezdeté 9 órakor.

„DE LA VILLE“ SZÁLLODA, KÁVÉHAZ ÉS ÉTTEREM FIUME, DEÁK-KORZÓ.

Naponta hírneves

BARCZA JENŐ

kaposvári elgáymprimás zenekarának hangversenye.

Az átutazó és a helybeli magyarság
legnagyobb és legkedveltebb találkozó
helye.

TULAJDONOS:

SZENTGYÖRGYI FERENC.

Ujságkihordó

(asszony vagy leány is) jó fizetéssel
azonnal felvétetik a Tengerpart kiadóhivatalában Vico del Ospedale Cas
Wurzer I. em.

Catti György utóda

és. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA

a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés
azonnali és exakt elkészítésére. Kapható
minden gyógyszerészeti különlegesség,
gyógyszappanok, az összes ásványvizek,
toiletccikkek és szépitőszerek stb. stb.

Globus Hirlapügynökség.

Ujság-elárúsítás rögtön a
vonatok érkezése után.

Fiume, Vincenzo de Domini utca
(az Europa szálló közelében).

VELENCE

Hôtel Royal Danieli. Elsőrangú ház a Riva Schiavonin.
Teljesen újjáalakítva, új fürdő- és toi-
lette-helyiségekkel s remek csarnokkal. Vasúti jegyelárúsító és podgyász-
szállító iroda a házban.

Grand Hôtel. A Canal Grande legszebb részében, nagy terras-
szal, 250 szobával, 30 teremmel, toilette- s fürdő-
helyiségekkel. A régi velencei paloták pazar fényével egyesíti a legmoder-
nebb kényelmet. Kétféle francia konyha.

Hôtel Regina (Rome et Suisse). Gyönyörű fekvés-
sel, terrasszal, téli
kerittel, olvasó és dohányzó termekkel, a melyek mind a Canal Grandera
tekintenek. — Felhuzó. — Villanyvilágítás s gőzfűtés minden szobán.
Teljesen újjáalakítva. — Mérsékelt árak.

Viktoria szálló. Központi fekvéssel, 2 percrenyire a Szt. Márk
tértől. 200 szoba. — Olvasó s dohányzó ter-
mek. — Felhuzó. — Gőzfűtés s villanyvilágítás. — Elsőrendű étterem. —
— Igen mérsékelt árak. — Omnibus az állomásnál.

Beaurivage szálló és penzió. A Riva Schiavoni a
Doge palota mellett.
Teljesen ujonnan felszerelve és hosszú tartózkodásokra minden kényelem-
mel ellátva. — Mérsékelt árak.

Cirkvenica

Palace Hotel THERAPIA Sanatorium.

Téli üdülőhely a magyar tengerparton, Fiume mellett.

Hajó-közlekedés naponta négyszer.
Enyhe tengeri klíma. 120 szoba. Modern kényelem.

Penzió 7 koronától.
Tökéletes orvosi berendezések. Orvos dr. Groó Béla.

Prospektust küld:

THERAPIA igazgatósága Cirkvenicán.

VELENCZE

BONVECCHIATI

szálló és étterem a Szt.
Márktér közelében.

Uj épület minden kívánt
kényelemmel.

Szobák 2 $\frac{1}{2}$ -3 lírától feljebb.

Teljes penzió 9 lira.

Az étteremben kitűnő kony-
ha mérsékelt áron étlap
szerint.

Tulajdonosok:
Fratelli Scattola.

KORONA VENDÉGLŐ

MAGYAR KONYHA.

Fiume Deák korzó 30.

Különös figyelmébe ajánlja a n. é. közönségnek kizárólag magyarosan
készített főztjeit. Naponta friss pörkölt és puszta gulyás. Rostelyos, borjinszelet,
sertéssült nagy adagonként 35 kr.

Előfizetők étlap szerint s kenyérral havi 24 frtért elfogadtatnak.

Magyar borok. — Kőbányai polgári sör. Tulajdonos: Ladányi György.

Venier Penzió és Vendéglő

Velence Szt. Márktér.

Szobák 2 lírától feljebb villanyvilágítással.
Étterem kilátással a Szt. Márktérre.

— Kétféle konyha minden órában. —

Procuratie vecchie 105. s. Tulajdonos
(a Quadri kávé mellett) Marco Venier.

SAVOY RESTAURANT

Ponte Goldoni — VELENCE — San Marco

Az előkelő idegenek
találkozó helye.

Luncheon és diner fix áron.
— és étlap szerint. —

Tulajdonos: Leopold Alfréd.

A DREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárak részvénytársaságának.

(gyár Budapest-Kőbánya) FIUMEI FŐRÁKTÁRA.

iroda: Ürményi-tér 6. — Telefon szám 22.
Jégyár: Canale-utca, Steinmann-ház.

GYÓGYHATÁSÚ

DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör.
A sör hetenként 25 majolika palackot tar-
talmazó eredeti ládákban érkezik frissen a
gyárból. — Ezen kitűnő sörön kívül állan-
dóan raktáron van kiviteli és márciusi sör,
1/4, 1/2 és 1 hl.-es hordókban és 50 fél literes
palackot tartalmazó eredeti ládákban.

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sör is
kapnak. — Bárhova házhoz is történik szállítás.
DETAIL ELÁRUSÍTÁS: minden jobb fu-
szer- és csemege-üzletben.

Mindenkor friss csapolás:

Főképviselet: Rupnik Emil, Ürményi-tér 6.

Hirdessen „A TENGERPART“ napilapban!

„A Tengerpart“ immár hatodik évfolyamába jutott és oly elterjedésnek örvend, a
milyent eddig Fiumében egyetlen egy magyar lap sem tudott felmutatni.

„A TENGERPART“ minden hirdetése eredménynyel jár.

Kiadóhivatal: Vico del Ospedale, Wurzer ház.

Telefon 229. sz.

Ugyanott vétetnek fel előfizetések
is bármely naptól kezdve.

Telefon 229. sz.

„A Tengerpart“ független és szókimondó irányával szerezte meg
népszerűségét és olvasottságát.